

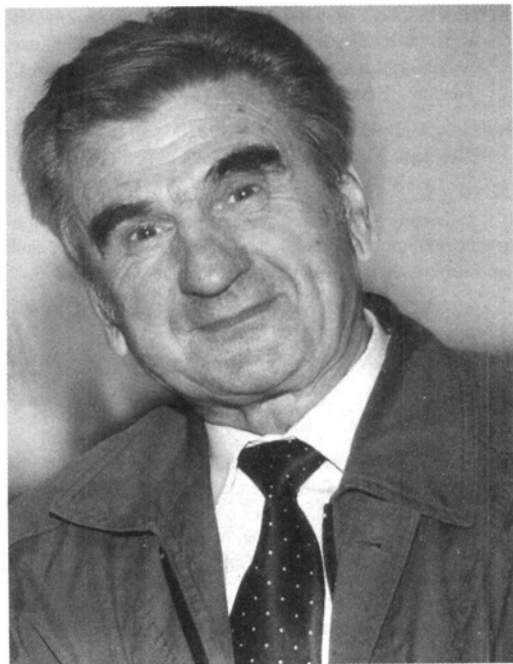
zachodnich w latach 1950–1954. W: W. DANIELEWICZ (red.), *Bogactwo, różnorodność oraz ochrona dendroflory w parkach i lasach Zachodniej Polski. Materiały Zjazdu Sekcji Dendrologicznej PTB. Zielona Góra. Sekcja Dendrol. PTB, Poznań, s. 7–10.*

BUGAŁA W., BOJARCUK T. 2006. *Spacer po Arboretum. Grafika, Kórnik.*

BUGAŁA W. 2007. *Taxonomy. W: M. G. TJOELKER, A. BORATYŃSKI, W. BUGAŁA (red.), Biology and ecology of Norway Spruce. Forestry Sciences, 78. Springer, Dordrecht, s. 15–22.*

TJOELKER M. G., BORATYŃSKI A., BUGAŁA W. (red.) 2007. *Biology and ecology of Norway Spruce. Forestry Sciences, 78. Springer, Dordrecht.*

BOJARCUK T., BUGAŁA W., NOWAK-DYJETA K. 2009. *Spacer po Arboretum Kórnickim. Betmor Poligrafia, Kórnik.*

ROCZNICE, JUBILEUSZE ANNIVERSARIES, JUBILEES

75. ROCZNICA URODZIN PROFESORA STANISŁAWA CIEŚLIŃSKIEGO

75th anniversary of birthday of Professor Stanisław Cieśliński

Profesor Stanisław Cieśliński jest wybitnym lichenologiem, o bardzo dużych osiągnięciach naukowych i organizacyjnych, jest też autorem licznych publikacji naukowych, w większości oryginalnych prac badawczych, z których wiele na stałe weszło do kanonu literatury lichenologicznej polskiej i europejskiej. Rzetelność i dokładność badań, nowatorskie rozwinięcie metody kartogramów ekologicznych, liczne gatunki nowe dla kraju – to tylko niektóre z wielu osiągnięć prof. S. Cieślińskiego. Jego prace były i są wzorem dla następnych pokoleń lichenologów.

Stanisław Cieśliński urodził się 20 kwietnia 1935 roku w podradomskiej miejscowości – Makowiec. Wychowywał się w ośmioosobowej rodzinie utrzymującej się z małego gospodarstwa rolnego i dodatkowej pracy ojca

w charakterze cieśli. Do szkoły podstawowej uczęszczał w rodzinnej miejscowości. Dalszą naukę podjął w Liceum Pedagogicznym w Radomiu, które ukończył w 1953 roku. Zgodnie z ówczesnie obowiązującym prawem, otrzymał nakaz pracy w Młodzieżowym Domu Kultury w Radomiu, bez możliwości podjęcia studiów. Po roku pracy zawodowej uzyskał odroczenie nakazu pracy celem podjęcia studiów w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi. Po zlikwidowaniu tej uczelni, kontynuował naukę na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego. Już wtedy porosty stały się szczególnym przedmiotem Jego zainteresowań. Pracę magisterską pt. *Porosty Pasma Łysogórskiego w Górach Świętokrzyskich* wykonał w Zakładzie Ewolucjonizmu Uniwersytetu Łódzkiego, kierowanym przez prof. Benedykta Halicza, uzyskując w 1958 roku dyplom magistra biologii. W tym samym roku zawarł związek małżeński z Lucyną Tyczyńską – nauczycielką. Ma dwoje dzieci: Beatę i Grzegorza (bliźniaki).

Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę zawodową w szkolnictwie podstawowym i średnim w Radomiu, m.in. w Wojskowym Ośrodku

Szkolenia Ogólnokształcącego przy Oficerskiej Szkole Lotniczej w Radomiu i w Szkole Podstawowej Nr 1 (w międzyczasie zniesiono nakaz pracy). W 1961 roku, kiedy w Studium Nauczycielskim w Radomiu otwarto nowy kierunek studiów – biologię, otrzymał propozycję objęcia pracy w tej szkole w charakterze wykładowcy. Prowadził zajęcia dydaktyczne z zakresu botaniki, biologii ogólnej, dydaktyki biologii i higieny szkolnej. W tym okresie zapoczątkował badania lichenologiczne zmierzające do przygotowania rozprawy doktorskiej. Po likwidacji kierunku biologicznego w Studium Nauczycielskim w 1965 roku, kontynuował pracę zawodową w szkolnictwie średnim w Radomiu, m.in. w Technikum i Zasadniczej Szkole Zawodowej Zakładów Metalowych w Radomiu, gdzie pełnił funkcję zastępcy dyrektora do spraw pedagogicznych. Kiedy uzyskał stopień doktora nauk przyrodniczych w 1968 roku, powierzono mu obowiązki inspektora szkolnego w ówczesnym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Radomiu. Po trzech latach pracy na tym stanowisku, na własną prośbę, podjął pracę w Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kochanowskiego w Radomiu. W owym czasie była to przodująca szkoła w regionie i kraju, zwana „kuźnią olimpijczyków”. Pełnił funkcję dyrektora tego Liceum do chwili podjęcia pracy w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach, w 1973 roku.

Stopień doktora nauk przyrodniczych uzyskał w 1968 roku na podstawie rozprawy pt. *Porosty (Lichenes) Gór Świętokrzyskich*. Promotorem był prof. Benedykt Halicz, kierownik Katedry Ewolucjonizmu Uniwersytetu Łódzkiego, a recenzentami: prof. Józef Motyka i prof. Jakub Mowszowicz.

W okresie pracy zawodowej w szkolnictwie na terenie Radomia rozwinięcie szerszej działalności naukowej było niezwykle trudne. Nie był w stanie zorganizować własnego warsztatu naukowego. Nie uzyskał jakiegokolwiek zaplecza lokalowego i finansowego, a działalność ta była traktowana jako jego prywatna sprawa. Na pracę naukową wykorzystywał chwile wolne od obowiązków zawodowych (niedziele, święta, wakacje itp.). W okresie tym opublikował kilkanaście

prac, poświęconych głównie porostom regionu radomskiego i Gór Świętokrzyskich. Wspólnie z dr. Edwardem Brózem, również nauczycielem szkół średnich w Radomiu, opublikowali obszerny *Przewodnik przyrodniczy po okolicach Radomia* z materiałami pomocniczymi dla nauczycieli biologii Radomia i okolic. Opracowanie to, pionierskie na ówczesne czasy, uzyskało przychylnie recenzje w ogólnopolskich czasopismach przyrodniczych.

W okresie „radomskim” S. Cieśliński aktywnie działał w Radomskim Towarzystwie Naukowym inspirując badania w regionie, organizował sesje naukowe i popularnonaukowe związane z ochroną przyrody i środowiska. Przez kilka lat pełnił funkcje zastępcy prezesa tego Towarzystwa. W uznaniu zasług otrzymał godność członka honorowego Towarzystwa oraz szereg wyróżnień i odznaczeń za działalność na rzecz regionu, np.: Złotą Odznakę Związku Nauczycielstwa Polskiego (1971, nagrodę indywidualną I stopnia Ministra Oświaty i Wychowania (1972), Złoty Krzyż Zasługi (1972), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1974), nagrodę wojewody radomskiego im. Jana Kochanowskiego (1982).

W 1973 roku, w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach (obecnie Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego) powołany został nowy kierunek studiów – biologia. Na prośbę władz Uczelni S. Cieśliński podjął tam pracę na stanowisku docenta kontraktowego. Od tego czasu aktywnie uczestniczył w organizacji nowoutworzonego kierunku, obecnie Instytutu Biologii. Od podstaw zorganizował Zakład Botaniki, którego został kierownikiem i obowiązki te pełnił bez przerwy przez okres 33 lat, tj. do chwili przejścia na emeryturę w 2006 roku. Mimo ogromu prac organizacyjnych, rozwijał swą działalność naukową, powiększał dorobek naukowy i przygotował rozprawę habilitacyjną pt. *Udział oraz rola diagnostyczna porostów naziemnych w zbiorowiskach roślin naczyniowych Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej i jej pobrzeży*. Stopień doktora habilitowanego nauk przyrodniczych w zakresie ekologii roślin uzyskał w 1980 roku na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Ryc. 1. W trakcie IV Zjazdu Lichenologów Polskich (Krempna, 1985). Od lewej: Stanisław Cieśliński, Urszula Bielczyk, Ryszard Kozik, Natalia Glazik (fot. H. Wójciak).

Fig. 1. During the 4th Congress of Polish Lichenologists (Krempna, 1985). From the left: Stanisław Cieśliński, Urszula Bielczyk, Ryszard Kozik, Natalia Glazik (phot. H. Wójciak).

Recenzentami dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej byli: prof. Tadeusz Sulma, prof. Janusz B. Faliński i doc. Zygmunt Tobolewski. Tytuł naukowy profesora nauk przyrodniczych uzyskał w 1989 roku, a stanowisko profesora zwyczajnego w 1995 roku.

Zainteresowania badawcze prof. S. Cieślińskiego skupiają się na porostach (zlicenzjonowanych grzybach), w mniejszym zakresie dotyczą roślin naczyniowych, ochrony przyrody, zagadnień dydaktycznych. Problematyce lichenologicznej poświęcona jest Jego praca magisterska, doktorska, habilitacyjna i zdecydowana większość dorobku naukowego, obejmującego ponad 135 prac naukowych, opublikowanych zarówno w czasopiśmie krajowych, jak zagranicznych. Publikacje naukowe oparte są na wynikach rzetelnych badań terenowych, które obejmują Jego rodzinną ziemię kielecką (Okręg

Radomski, głównie Puszcze Koziennicką, a także Góry Świętokrzyskie) oraz cały region północno-wschodniej Polski. Te ostatnie prowadzone były początkowo wspólnie z prof. Zygmuntem Tobolewskim z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, z którym połączyła go przyjaźń. Podczas badań na terenie Puszczy Białowieskiej współpracował z prof. Januszem B. Falińskim, kierownikiem Stacji Geobotanicznej Uniwersytetu Warszawskiego w Białowieży. W 1992 roku prof. Cieśliński uczestniczył w badaniach naukowych pod kierunkiem prof. Falińskiego na Syberii Zachodniej (rejon Nowosybirsk). Efektem badań terenowych, obok publikacji, jest zgromadzona bogata kolekcja porostów, przechowywana w zielniku Zakładu Botaniki Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego (KTC). Stanowi ona ważny materiał dokumentacyjny, naukowy i dydaktyczny.

Swoje bogate zbiory Profesor zawsze chętnie udostępnia m.in. do lichenologicznych studiów taksonomicznych czy chorologicznych.

Główne kierunki badań naukowych prof. S. Cieślińskiego dotyczą różnorodności gatunkowej porostów, ich ekologii, rozmieszczenia geograficznego, roli w strukturze i dynamice roślinności, zagrożeń i ochrony. W każdym z tych nurtów badawczych osiągnął znaczące wyniki. W zasadniczym zakresie przyczynił się do poszerzenia wiedzy o krajowej biocie porostów i towarzyszącym jej zagadnieniom ekologicznym i geograficznym. Różnorodność gatunkową porostów rozpatruje w powiązaniu ze zbiorowiskami roślinnymi. Problematyka ta przewija się w szeregu opracowań, a najpełniejszy swój wyraz znalazła w rozprawie habilitacyjnej. Badania te rozwijał m.in. uczestnicząc w zespołowym i interdyscyplinarnym projekcie CRYPTO pt. *Rola roślin zarodnikowych w strukturze i funkcjonowaniu zbiorowisk leśnych Białowieskiego Parku Narodowego*, koordynowanym przez prof. J. B. Falińskiego. Prof. Cieśliński jest także współautorem listy gatunków porostów – wskaźników lasów puszczańskich oraz autorem listy porostów, które mogą być wykorzystywane do oceny stopnia antropogenicznych przeobrażeń zbiorowisk leśnych (lasy pochodzenia pierwotnego, lasy naturalne, regenerujące się lasy gospodarcze, lasy gospodarcze, zdegenerowane zbiorowiska leśne).

W dorobku naukowym prof. Cieślińskiego znalazły odzwierciedlenie aktualne problemy badawcze związane z oddziaływaniem gospodarki człowieka na biotę i zbiorowiska porostów oraz wynikające stąd kwestie ich wymierania i ochrony. Jest ponadto współautorem trzech kolejnych wydań krajowej czerwonej listy porostów oraz autorem i współautorem czterech podobnych regionalnych opracowań (Góry Świętokrzyskie, Puszcza Białowieska, Puszcza Kozienicka, Polska północno-wschodnia). Jest współredaktorem kilku tomów seryjnego wydawnictwa Instytutu Botaniki im W. Szafera Polskiej Akademii Nauk w Krakowie pt. *Atlas of the Geographical Distribution of Lichens in Poland*. Obszerne, monograficzne opracowanie pt. *Atlas*

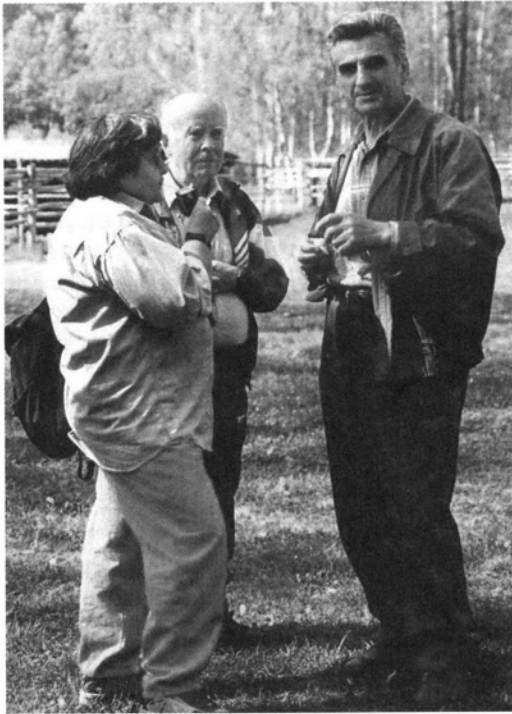
rozmieszczenia porostów (Lichenes) w Polsce Północno-Wschodniej zostało wyróżnione przez Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Botanicznego medalem Zygmunta Czubińskiego za najlepszą monografię regionalną (2004).

Prof. Stanisław Cieśliński dał się poznać jako wspaniały dydaktyk i wychowawca. Tej działalności poświęcił wiele czasu i wysiłku. Bardzo dbał o poziom naukowy swojej kadry i proces dydaktyczny w Zakładzie Botaniki. Pracownie dydaktyczne zostały profesjonalnie urządzone i wyposażone. Opracowywano informatory dla studentów. Szczególną wagę przywiązywał do zajęć ze studentami w terenie (wycieczki, obozy naukowe). Profesor prowadził zajęcia dydaktyczne z botaniki systematycznej, wykłady monograficzne z ochrony przyrody, bioindykacji, a także seminarium magisterskie i zajęcia terenowe. W 2005 roku Zakład Botaniki stworzony przez Prof. Cieślińskiego obchodził jubileusz 30-lecia istnienia. Z okazji tej uroczystości przygotowano publikację (S. Cieśliński (red.). 2005. *30 lat Zakładu Botaniki, Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego*. Instytut Biologii, Kielce), w której przedstawiono historię Zakładu, bazę dydaktyczną i badawczą, proces dydaktyczny, tematykę badawczą, ważniejsze osiągnięcia naukowe i organizacyjne. Zawarte tam materiały wskazują na ogrom włożonej pracy w budowę od podstaw ośrodka badań botanicznych.

Wykształcił liczną rzeszę studentów; pod Jego kierunkiem wykonano liczne prace magisterskie z zakresu szeroko pojętej botaniki. Był promotorem jednej rozprawy doktorskiej, recenzentem 20 prac doktorskich, 6 habilitacyjnych, opiniował dorobek 6 kandydatów do tytułu profesora i członka korespondenta PAN oraz 7 na stanowisko profesora. Ponadto wykonał kilkadziesiąt recenzji wydawniczych oraz opinii projektów badawczych. Warto tutaj zaznaczyć, że Profesor ma wielu nieformalnych uczniów i nie będzie przesadą stwierdzenie, że jest nauczycielem większości pracujących obecnie w Polsce specjalistów od porostów. Zawsze chętnie służy pomocą i życzliwie dzieli się swoją wiedzą i doświadczeniem.

Prof. S. Cieśliński pracując w Uczelni nie zerwał kontaktów i współpracy ze środowiskiem nauczycielskim, z którego się wywodzi. Przez dziewięć lat pełnił obowiązki przewodniczącego Kieleckiego Okręgu Olimpiady Biologicznej dla Uczniów Szkół Średnich. Uczestniczył w różnych formach doskonalenia nauczycieli. Był członkiem Państwowej Komisji Egzaminów Kwalifikacyjnych dla Nauczycieli i przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej do spraw stopni specjalizacji zawodowej nauczycieli biologii. Prowadził wykłady, seminaria, organizował wycieczki na różnego rodzaju kursach dokształcających dla nauczycieli biologii.

Cieszył się uznaniem w środowisku macierzystej Uczelni. Wyrazem tego mogą być pełnione funkcje w administracji akademickiej, w tym zastępcy dyrektora (1974–1978)

Ryc. 2. Spotkanie trojga lichenologów (Janów Lubelski, 1999). Od lewej: Krystyna Czyżewska, Jan Bystrek, Stanisław Cieśliński (fot. H. Wójciak).

Fig. 2. Meeting of three lichenologists (Janów Lubelski, 1999). From the left: Krystyna Czyżewska, Jan Bystrek, Stanisław Cieśliński (phot. H. Wójciak).

i dyrektora Instytutu Biologii (1987–1991), dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego (1978–1982), prorektora (1982–1984) i rektora (1996–1999).

Docenić również należy duży talent naukowo-organizacyjny Prof. S. Cieślińskiego oraz obszerną i różnorodną działalność na tym polu. Zorganizował wiele konferencji i sympozjów naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Ważniejsze z nich, to m.in.:

- Sympozjum poświęcone Profesorowi Zygmuntovi Czubińskiemu (10 X 1987) w 20 rocznicę Jego śmierci, połączone z odsłonięciem tablicy pamiątkowej na frontonie rodzinnego domu Profesora w Kielcach.

- 19th International Phytogeographic Excursion. Flora and Vegetation of Poland, Changes, Management and Conservation 1928–1988. Organizatorem był Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie; Prof. S. Cieśliński był odpowiedzialny za piąty etap tego kongresu – Góry Świętokrzyskie (23–27 VII 1989).

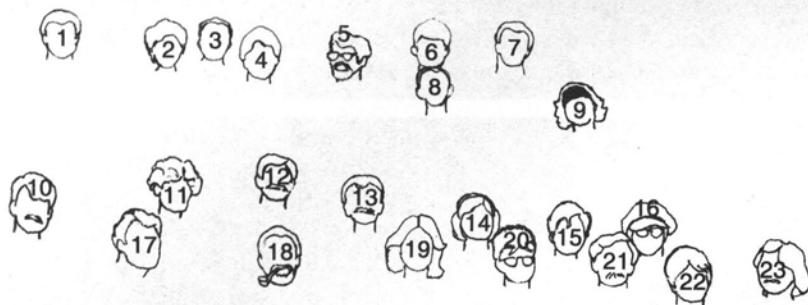
- 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego w Kielcach (1–5 IX 1992). Organizacja, program i przebieg Zjazdu uzyskały bardzo dobrą opinię (por. *Wiadomości Botaniczne* 37(1–2), 1993).

- Walne zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Kielce, 17 VI 1994.

- Sympozja Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów (1989, 2007).

Przez szereg lat był członkiem Komisji Ochrony Przyrody Państwowej Rady Ochrony Przyrody (1992–1995), członkiem Komitetu Ochrony Przyrody PAN (1981–2006) i Komitetu Botaniki PAN (1993–2006), członkiem kilku Rad Naukowych (Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN, 1993–2006; Białowieski Park Narodowy, 1987–2004; Świętokrzyski Park Narodowy, 1984–2000: vice przewodniczący 1989–1994, przewodniczący 1994–2000) oraz członkiem Komitetów Redakcyjnych czasopism (*Acta Mycologica*, *Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica*, *Monographiae Botanicae*, *Wiadomości Botaniczne*).

Szczególną aktywność wykazuje Prof.

Ryc. 3. Uczestnicy IX Zjazdu Lichenologów Polskich podczas sesji terenowej na Pogórze Przemyskim w 1993 roku (fot. J. Hordowski).

Fig. 3. Participants at the 9th Congress of Polish Lichenologists during a field session in Pogórze Przemyskie (Przemysł Foothills) in 1993 (phot. J. Hordowski).

1 – Stanisław Cieśliński, 2 – Katarzyna Radecka, 3 – Robert Kościelniak, 4 – Ryszard Kozik, 5 – Ludwik Lipnicki, 6 – Zbigniew Hałuszka, 7 – Jan Bereźnicki, 8 – Jolanta Miądlukowska, 9 – Hanna Wójciak, 10 – Paweł Gawroński, 11 – Lucyna Śliwa, 12 – Paweł Czarnota, 13 – Wiesław Fałynowicz, 14 – Maria Kossowska, 15 – Beata Sagin, 16 – Marcin Wierzb, 17 – Kazimierz Glanc, 18 – Janusz Nowak, 19 – Laura Betleja, 20 – Natalia Głazik, 21 – Józef Kiszka, 22 – Urszula Bielczyk, 23 – Jerzy Piórecki.

S. Cieśliński w pracach na rzecz Polskiego Towarzystwa Botanicznego, którego członkiem jest od 1974 roku. Był organizatorem pierwszego Ogólnopolskiego Spotkania Lichenologów Polskich, które odbyło się w Kielcach (7–9 VI 1983). Poza częścią naukową, Spotkanie poświęcone było powołaniu do życia samodzielnej Sekcji Lichenologicznej w ramach PTB. Kilka lat wcześniej na sympozjum w Smardzewicach

utworzona została podsekcja Lichenologiczna w ramach Sekcji Mykologicznej. Początkowo był sekretarzem (1983–1986), a następnie zastępcą przewodniczącego (1986–1989) i przewodniczącym Sekcji (1989–1992). Działalność Prof. Cieślińskiego została doceniona przez botaników kieleckich, którzy wybrali go na przewodniczącego Kieleckiego Oddziału PTB (1986–1992), a następnie szerokie grono botaników powierzyło

mu funkcję wiceprezesa Zarządu Głównego PTB (1992–1998) i przewodniczącego Głównej Komisji Rewizyjnej PTB (1998–2001).

Uczestniczył i nadal bierze aktywny udział w wielu gremiach i organach opiniodawczych i doradczych w regionie kieleckim, np. w Wojewódzkiej Komisji (obecnie Regionalna Rada) Ochrony Przyrody w Kielcach, gdzie przez kilka lat pełnił funkcje zastępcy przewodniczącego Komisji. W latach 1986–1989 pełnił funkcje prezesa Zarządu Kieleckiego Towarzystwa Naukowego. Od lat współpracuje z Radą Społeczno-Naukową (członek, przewodniczący) Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych.

Prof. S. Cieśliński zaangażował się w budowę ogrodu botanicznego w Kielcach. Prace rozpoczęto w 1986 roku, wybrano lokalizację, opracowana została dokumentacja techniczna. Po trzech latach, w wyniku zmian ustrojowych w Polsce, prace te zostały przerwane. Wznowiono je w 2005 roku. Tym razem jest to inicjatywa całkowicie

udana. Wybrano teren, opracowano kompletną dokumentację techniczno-kosztorysową, a w 2009 roku rozpoczęto zagospodarowywanie terenu ogrodu. Prace kontynuowane są w 2010 roku (ogrodzenie, budowa zbiorników wodnych, planowane są pierwsze nasadzenia roślin). Prof. S. Cieśliński aktywnie uczestniczył we wszystkich pracach przygotowawczych i organizacyjnych związanych z rozpoczęciem budowy ogrodu. Był ponadto organizatorem i współorganizatorem w Kielcach dwóch konferencji Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów (1989, 2007).

Za swoje wybitne zasługi na rzecz macierzystej Uczelni i regionu Prof. S. Cieśliński otrzymywał różnego rodzaju nagrody i wyróżnienia, np. nagrody indywidualne III stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Techniki (1975, 1981), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1979), Ministra Edukacji Narodowej (1989), nagrodę im. S. Staszica wojewody Kieleckiego (1990), Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (2001) i inne.

Ryc. 4. Prezydium Walnego Zgromadzenia Delegatów PTB (1994) podczas uchwalania nowego statutu PTB. Od lewej: Zbigniew Mirek, Stefan Zajączkowski, Stanisław Cieśliński, Krzysztof Rostański.

Fig. 4. Presiding officers at General Meeting of Delegates to the Polish Botanical Society (1994) while establishing the charter of the Society. From the left: Zbigniew Mirek, Stefan Zajączkowski, Stanisław Cieśliński, Krzysztof Rostański.

Ryc. 5. Lucyna i Stanisław Cieśliński w dniu 75. rocznicy urodzin Profesora.

Fig. 5. Lucyna and Stanisław Cieśliński – Professor's 75th birthday.

Jubileusz 75 rocznicy urodzin jest okazją do złożenia Panu Profesorowi gratulacji z tytułu dotychczasowych dokonań oraz złożenia najserdeczniejszych życzeń dobrego zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności oraz sił i zapału do realizacji kolejnych planów i zamierzeń. Pragnę również w imieniu społeczności lichenologicznej pięknie podziękować Drogiemu Jubilatowi za przekazaną wiedzę, wsparcie, szczerze zaangażowanie w życzliwą pomoc, której często doświadczyliśmy zarówno na płaszczyźnie zawodowej, jak i ludzkiej. Liczymy na dalszą obecność Pana Profesora w naszym lichenologicznym gronie.

WAŻNIEJSZE BIOGRAMY

Kto jest Kim w Botanice Polskiej. Wyd. Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN, 1995; *Współcześni uczeni polscy*. Słownik biograficzny. I. Ośrodek Przetwarzania Informacji, (brak daty wydania); *Złota Księga Nauki Polskiej 2000*

– *Naukowcy Przełomu Wieków*. Helion, Gliwice, 2001; *Kto jest kim w Kielcach*. Informator Biograficzny, 1. Oficyna Wydawnicza Kucharski, Toruń, 2002; *Kto jest kim w Polsce*, edycja IV. Wyd. Polskiej Agencji Informacyjnej S.A., Warszawa, 2002; *30 lat Zakładu Botaniki*, Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego, Instytut Biologii, Kielce, 2005; *Złota Księga Nauki Polskiej – Naukowcy Zjednoczonej Europy*. Polski Instytut Biograficzny, Helion, Gliwice, 2006; *Złota Księga Nauk przyrodniczych*. Polski Instytut Biograficzny, Helion, Gliwice, 2009.

Urszula BIELCZYK

WYBRANE PUBLIKACJE PROF. STANISŁAWA CIEŚLIŃSKIEGO Z ZAKRESU LICHENOLOGII

CIEŚLIŃSKI S. 1967. Flora porostów modrzewia polskiego (*Larix polonica* Racib.). *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego*, Ser. 2 23: 35–45.

BRÓZ E., CIEŚLIŃSKI S. 1971. Przewodnik przyrodniczy

- po okolicach Radomia. – Vicinity of Radom – natural guidebook. Radomskie Tow. Nauk., Radom.
- CIEŚLIŃSKI S., HALICZ B. 1971. Studia nad zespołami porostów Gór Świętokrzyskich. – Research on the lichen associations occurring in the Świętokrzyskie Mountains. *Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Prace Wydziału III Nauk Matematyczno-Przyrodniczych* **111**: 7–60.
- CIEŚLIŃSKI S. 1973. Charakterystyka florystyczna oraz ochrona szaty roślinnej Okręgu Radomsko-Koziennickiego. – [Floristics characteristics and protection of the vegetation of the Radom-Koziennice district.]. *Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego* **10**(1–2): 41–53.
- CIEŚLIŃSKI S. 1974. Flora epifityczna porostów miasta Radom. – [The epiphytic flora of lichens in the city of Radom.]. *Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego* **11**(3–4): 169–184.
- CIEŚLIŃSKI S. 1975. Stan oraz wyniki badań nad florą porostów Gór Świętokrzyskich. – The status and hitherto obtained results on investigation in the flora of lichens of the Holy Cross Mts. *Chrońmy Przyr. Ojczystą* **31**(4): 18–23.
- CIEŚLIŃSKI S. 1975. Wykaz stanowisk porostów epifitycznych miasta Radomia. – [List of localities of epiphytic lichens in Radom]. *Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego* **12**(1–2): 177–186.
- BROŹ E., CIEŚLIŃSKI S. 1976. Rezerwat modrzewia polskiego Ciechostowice w Górach Świętokrzyskich. *Ochrona Przyrody* **41**: 155–178.
- CIEŚLIŃSKI S. 1978. Porosty rezerwatu Zagożdżon w Puszczy Koziennickiej. – Lichens of the Zagożdżon reserve in the Koziennice Forest (Central Poland). *Fragm. Florist. Geobot.* **24**(3): 467–484.
- CIEŚLIŃSKI S. 1979. Udział oraz rola diagnostyczna porostów naziemnych w zbiorowiskach roślin naczyniowych Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej i jej pobraży. – Participation and diagnostic role of the terricolous lichens in the vascularplant communities in the Kielecko-Sandomierska Upland and its periphery. Wyd. WSP w Kielcach, Kielce.
- CIEŚLIŃSKI S. 1981. Nowe i bardziej interesujące gatunki porostów naziemnych na Wyżynie Kielecko-Sandomierskiej i jej pobrażach. – New and more interesting species of terricolous lichens in the area of the Kielecko-Sandomierska Upland and its periphery. *Fragm. Florist. Geobot.* **27**(3): 527–539.
- CIEŚLIŃSKI S., BYSTREK J. 1982. Gatunki rodzaju *Usnea* Wigg. emend. Mot. na obszarze Gór Świętokrzyskich i ich wymiaranie. – Species of the genus *Usnea* Wigg. emend. Mot. in Świętokrzyskie Mountains and their outskirts. *Rocznik Świętokrzyski* **10**: 101–118.
- CIEŚLIŃSKI S., TOBOROWICZ K., SEPSKI S. 1982. Wpływ emisji przemysłu cementowo-wapienniczego na florę porostów epifitycznych na obszarze Kieleckiego Okręgu Eksploatacji Surowców Wapiennicznych. – The influence of cement and lime plants on the epiphytic lichen flora in the Kielce Region of Exploitation of Carbonate Stock. *Rocznik Świętokrzyski* **10**: 69–100.
- CIEŚLIŃSKI S. 1985. Zmiany we florze porostów epifitycznych i epiksylicznych na obszarze Świętokrzyskiego Parku Narodowego. – Transformations on the flora of the epiphytic and epixylic lichens in the territory of the Holy Cross National Park. *Rocznik Świętokrzyski* **12**: 125–142.
- CIEŚLIŃSKI S. 1986. Porosty muraw kserotermicznych na kames w północnej części Równiny Bielskiej. – The lichens of xerothermic grasslands on kames of the northern part of the Bielsk Plain (north eastern Poland). *Fragm. Florist. Geobot.* **29**(3–4): 437–449.
- CIEŚLIŃSKI S., JAWORSKA E. 1986. Zmiany we florze porostów sosny (*Pinus silvestris* L.) pod wpływem emisji zakładów przemysłu cementowo-wapienniczego i wydobywczego. – Changes in the lichen flora of pine-tree (*Pinus silvestris* L.) under the effect of emissions of cement-lime industrial works and lime-pit. *Acta Mycol.* **22**(1): 3–14.
- CIEŚLIŃSKI S., CZYŻEWSKA K., FABISZEWSKI J. 1986. Czerwona lista porostów zagrożonych w Polsce. – Red list of threatened lichenized fungi in Poland. W: K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA (red.), Czerwona lista roślin zagrożonych w Polsce. – List of threatened plants in Poland. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, s. 83–107.
- CIEŚLIŃSKI S. 1987. Porosty rezerwatu Czarnia i Surowe w Zielonej Puszczy Kurpiowskiej. – Lichens of Czarnia and Surowe reserves in Zielona Puszcza Kurpiowska (Green Kurpie Forest). *Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody* **8**(1): 65–75.
- CIEŚLIŃSKI S., TOBOLEWSKI Z. 1988. Porosty (*Lichenes*) Puszczy Białowieskiej i jej zachodniego przedpola. – Lichens (*Lichenes*) of the Białowieża Forest and its western foreland. *Phytocoenosis* **1**(N.S.), *Supplementum Cartographiae Geobotanicae* **1**: 3–216.
- CIEŚLIŃSKI S., SEAWARD M. R. D. 1989. Zygmunt Tobolewski 1927–1988. *Int. Lichenol. Newslett.* **22**(2): 43–44.
- CIEŚLIŃSKI S., TOBOLEWSKI Z. 1989. Porosty Polski północno-wschodniej. I. – The lichenised *Ascomycotina* of north-eastern Poland. I. *Acta Mycol.* **25**(1): 57–100.
- CIEŚLIŃSKI S., TOBOROWICZ K. 1989. Nowe i bardziej interesujące gatunki porostów na Wyżynie Kielecko-Sandomierskiej. – New and very interesting lichen species in the Kielce-Sandomierz Upland (Central Poland). *Fragm. Florist. Geobot.* **34**(1–2): 173–184.
- CIEŚLIŃSKI S., SEAWARD M. R. D. 1990. Zygmunt Tobolewski 1927–1988. *Herzogia* **8**: 433–438.
- TOBOLEWSKI Z., CIEŚLIŃSKI S. 1990. *Hypocenyomyce an-*

thracophila (Nyl.) P. James et Schneider (*Ascomycetes lichenisati*) w Polsce. – *Hypocenomyce anthracophila* (Nyl.) P. James et Schneider (*Ascomycetes lichenisati*) in Poland. *Acta Mycol.* **25**(2): 21–25.

CIEŚLIŃSKI S. 1991. Stan aktualny oraz zmiany we florze porostów naskalnych i naziemnych w Świętokrzyskim Parku Narodowym. – Changes in the flora of rock and ground lichens in the Świętokrzyski National Park. *Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody* **10**(3–4): 125–136.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 1991. List of threatened lichens in Poland. Some comments. W: A. E. JANSEN, M. ŁAWRYNOWICZ (red.), Conservation of fungi and other cryptogams in Europe. Ser. Szlakami Nauki, 18. Łódzkie Towarzystwo Naukowe, Łódź, s. 90–103.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 1991. Threatened lichens in Poland and their conservation. *Veröffentlichungen des Geobotanischen Institutes ETH, Stiftung Rübel, Zürich* **106**: 133–149.

CYZEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S. 1991. O rozszerzenie prawnej ochrony porostów *Ascomycotina lichenisata* w Polsce. – Legal protection of the lichens *Ascomycotina lichenisata* in Poland. *Chrońmy Przyr. Ojczystą* **47**(1–2): 10–18.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 1992. Problemy zagrożenia porostów w Polsce. – Problems of threatened lichenized fungi in Poland. *Wiadom. Bot.* **36**(1–2): 5–17.

CIEŚLIŃSKI S., TOBOROWICZ K. 1992. Present condition and changes in the lichen flora of the reserve 'Świnia Góra' in the Góry Świętokrzyskie Mts. (Central Poland). *Veröffentlichungen des Geobotanischen Institutes ETH, Stiftung Rübel, Zürich* **107**: 350–359.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., FABISZEWSKI J. 1992. Czerwona lista porostów zagrożonych w Polsce. – Red list of threatened lichenized fungi in Poland. W: K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA, Z. HEINRICH (red.), Lista roślin zagrożonych w Polsce. – List of threatened plants in Poland. Instytut Botaniki im. W. Szafera, PAN, Kraków, s. 57–74.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., GLANC K. 1992. Lichenes. W: J. B. FALIŃSKI, W. MULENKO (red.), Cryptogamous plants in the forest communities of Białowieża National Park. Check-list of cryptogamous and seminal plant species recorded during the period 1987–1991 on the permanent plot V-100 (Project CRYPTO). *Phytocoenosis* **4**(N.S.), *Archivum Geobotanicum* **3**: 20–22.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., GLANC K. 1992. Resources of lichens at the Białowieża National Park (N.E. Poland) and their changes. *Veröffentlichungen des Geobotanischen Institutes ETH, Stiftung Rübel, Zürich* **107**: 392–401.

CYZEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S. 1992. Problemy zagrożenia porostów w Polsce. – Problems of threatened lichenized fungi in Poland. *Wiadom. Bot.* **36**(1–2): 5–17.

CIEŚLIŃSKI S. 1993. *Hypocenomyce anthracophila*

(Nyl.) P. James & G. Schneider. W: S. CIEŚLIŃSKI, W. FALTYNOWICZ (red.), Atlas of geographical distribution of lichens in Poland, 1. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, s. 35–39.

FALIŃSKI J. B., CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 1993. Dynamic-floristic atlas of Jelonka reserve and adjacent areas. Distribution of vascular plant species, bryophytes and lichens on the abandoned farmlands during secondary succession. *Phytocoenosis* **5**(N.S.), *Supplementum Cartographiae Geobotanicae* **3**: 1–139.

CIEŚLIŃSKI S. 1994. Występowanie *Caloplaca boulyi* (Zahlbr.) M. Steiner et J. Poelt w Polsce. – The occurrence of *Caloplaca boulyi* (Zahlbr.) M. Steiner et J. Poelt in Poland. W: J. KISZKA, J. PIÓRECKI (red.), Porosty apofityczne jako wynik antropopresji. Materiały z Sympozjum, Bolestraszyce, 4–9 września 1993. – The apophytic lichens as a result of anthropoppression. Materials from Symposium, Bolestraszyce, 4–9 September 1993. *Arboretum Bolestraszyce* **2**: 37–42.

CIEŚLIŃSKI S. 1995. Materials on the flora of lichens from the Kudrjašovskij Bor and Novosibirsk. W: J. B. FALIŃSKI, F. PEDROTTI (red.), Southwestern Siberian Taiga Project. Report of geobotanical researches 2. *Phytocoenosis* **3**(N.S.), *Archivum Geobotanicum* **2**: 25–33.

CIEŚLIŃSKI S. 1995. Porosty Puszczy Knyszyńskiej. – [The lichens of the Knyszyńska Forest]. W: A. CZERWIŃSKA (red.), Puszcza Knyszyńska. – [Knyszyńska Forest]. Zespół Parków Krajobrazowych w Supraślu, Supraśl, s. 173–202.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., GLANC K. 1995. Lichenes. W: J. B. FALIŃSKI, W. MULENKO (red.), Cryptogamous plants in the forest communities of Białowieża National Park. General problems and taxonomic groups analysis (Project CRYPTO). *Phytocoenosis* **7**(N.S.), *Archivum Geobotanicum* **4**: 75–88.

GRODZIŃSKA K., GODZIK B., CIEŚLIŃSKI S. 1995. Heavy metals in plant material from the Novosibirsk region. W: J. B. FALIŃSKI, F. PEDROTTI (red.), Southwestern Siberian Taiga Project. Report of geobotanical researches 2. *Phytocoenosis* **3**(N.S.), *Archivum Geobotanicum* **2**: 35–38.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., FALIŃSKI J. B., KLAMA H., MULENKO W., ŻARNOWIEC J. 1996. Relikty lasu puszczańskiego. Zjawiska reliktowe (wyniki badań w Projekcie CRYPTO na stałej powierzchni BSG; V-100; BPN; oddz. 256). – Relicts of the primeval (virgin) forest. Relict phenomena. *Phytocoenosis* **8**(N.S.), *Seminarium Geobotanicum* **4**: 47–64.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., FALIŃSKI J. B., KLAMA H., MULENKO W., ŻARNOWIEC J. 1996. Relicts of the primeval (virgin) forest. Relict phenomena. W: J. B. FALIŃSKI, W. MULENKO (red.), Cryptogamous plants in the forest communities of Białowieża National Park. *Phytocoenosis* **8**(N.S.), *Archivum Geobotanicum* **6**: 197–216.

- CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., KLAMA H., ŻARNOWIEC J. 1996. Epiphytes and epiphytism. W: J. B. FALIŃSKI, W. MULENKO (red.), Cryptogamous plants in the forest communities of Białowieża National Park. *Phytocoenosis* 8(N.S.), *Archivum Geobotanicum* 6: 15–35.
- CHLEBICKI A., ŻARNOWIEC J., CIEŚLIŃSKI S., KLAMA H., BUJAKIEWICZ A., ZALUSKI T. 1996. Epixylites, lignicolous fungi and their links with different kinds of wood. W: J. B. FALIŃSKI, W. MULENKO (red.), Cryptogamous plants in the forest communities of Białowieża National Park. *Phytocoenosis* 8(N.S.), *Archivum Geobotanicum* 6: 75–110.
- CIEŚLIŃSKI S. 1997. Porosty. – [Lichens]. W: R. ZIELONY (red.), Lasy Puszczy Kozienickiej. Monografia przyrodniczo-leśna. – [The Puszcza Kozienicka forests. A natural and forestry monograph]. Wyd. SGGW AR, Warszawa, s. 106–121.
- CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 1997. Lichenes. W: J. B. FALIŃSKI, W. MULENKO (red.), Cryptogamous plants in the forest communities of Białowieża National Park. Part six: Ecological atlas of seminal and cryptogamous plants (Project CRYPTO 4). *Phytocoenosis* 9(N.S.), *Supplementum Cartographiae Geobotanicae* 7: 123–163.
- CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 1998. Lichens as indicators of the synanthropization of plant cover and the environment. *Phytocoenosis* 10(N.S.), *Supplementum Cartographiae Geobotanicae* 9: 257–267.
- CIEŚLIŃSKI S. 1999. Ostoja bioróżnorodności flory porostów w uroczysku leśnym „Żyznów” koło Klimontowa. – Biodiversity of lichen flora in forest range ‘Żyznów’ near Klimontów. W: T. PUSZKAR (red.), Bioróżnorodność obszarów stykowych Kotliny Sandomierskiej, Wyżyny Kielecko-Sandomierskiej oraz Wyżyny Lubelskiej. – [Biodiversity of ecotones between Kotlina Sandomierska, Wyżyna Kielecko-Sandomierska and Wyżyna Lubelska]. Towarzystwo Naukowe Sandomierskie, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza, Sandomierz, s. 10–22.
- CIEŚLIŃSKI S. 2000. Białe Ługi reserve: a refuge of the forest lichen flora of the Góry Świętokrzyskie Mts. *Fragm. Florist. Geobot.* 45(1–2): 485–492.
- CIEŚLIŃSKI S. 2000. Porosty. – [Lichens]. W: S. CIEŚLIŃSKI, A. KOWALKOWSKI (red.), Świętokrzyski Park Narodowy. Przyroda, gospodarka, kultura. – [Świętokrzyski National Park. Nature, management, culture]. Świętokrzyski Park Narodowy, Bodzentyn, s. 259–265.
- CIEŚLIŃSKI S., KOLANKO K. 2000. Porosty rezerwatu Stare Biele w Puszczy Knyszyńskiej. – [Lichens of the Stare Biele nature reserve in the Knyszyńska Forest]. *Politechnika Białostocka, Rozprawy Naukowe* 70: 167–177.
- CIEŚLIŃSKI S. 2001. Porosty rezerwatu Białe Ługi. – [Lichens of the Białe Ługi nature reserve]. W: S. ŻUREK (red.), Rezerwat torfowiskowy Białe Ługi. – [Białe Ługi peat-bog nature reserve]. Ed. Homini, Bydgoszcz, s. 179–184.
- CYZEWSKA K., MOTIĘJUNAITE J., CIEŚLIŃSKI S. 2001. Species of lichenized and allied fungi new to Białowieża Large Forest (NE Poland). *Acta Mycol.* 36(1): 13–19.
- CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 2002. Porosty Puszczy Białowieskiej na tle innych kompleksów leśnych w Polsce Północno-Wschodniej. – Lichens of Białowieża Primeval Forest in comparison with other forest complexes in north-eastern Poland. *Kosmos* 51(4): 443–451.
- CYZEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S., MOTIĘJUNAITE J., KOLANKO K. 2002. The Budzisk nature reserve as a bio-centre of lichen diversity in the Knyszyńska Large Forest (NE Poland). *Acta Mycol.* 37(1–2): 77–92.
- CIEŚLIŃSKI S. 2003. Atlas rozmieszczenia porostów (Lichenes) w Polsce Północno-Wschodniej. – Distribution atlas of lichens (Lichenes) in North-Eastern Poland. *Phytocoenosis* 15(N.S.), *Supplementum Cartographiae Geobotanicae* 15: 1–430.
- CIEŚLIŃSKI S. 2003. Czerwona lista porostów zagrożonych w Północno-Wschodniej Polsce. – Red List of threatened lichens in North Eastern Poland. *Monogr. Bot.* 91: 91–106.
- CIEŚLIŃSKI S. 2003. Czerwona lista porostów zagrożonych w Puszczy Kozienickiej. – Red List of threatened lichens in the Kozienicka Old-growth Forest. *Monogr. Bot.* 91: 131–141.
- CIEŚLIŃSKI S. 2003. The influence of forest management on lichens in the Kozienicka Forest (Central Poland). *Acta Mycol.* 38(1–2): 123–135.
- CIEŚLIŃSKI S., ŁUBEK A. 2003. Czerwona lista porostów zagrożonych w Górach Świętokrzyskich. – Red List of threatened lichens in the Świętokrzyskie Mts. *Monogr. Bot.* 91: 143–158.
- CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., FABISZEWSKI J. 2003. Czerwona lista porostów wymarłych i zagrożonych w Polsce. – Red List of extinct and threatened lichens in Poland. *Monogr. Bot.* 91: 13–49.
- CYZEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S. 2003. Czerwona lista porostów zagrożonych w Puszczy Białowiejskiej. – Red List of threatened lichens in the Białowieża old-growth Forest. *Monogr. Bot.* 91: 107–119.
- CYZEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S. 2003. Porosty – wskaźniki niżowych lasów puszczańskich. – Lichens indicator of lowland old-growth forests in Polish Lowland. *Monogr. Bot.* 91: 223–239.
- CYZEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S. 2003. Regionalne czerwone listy porostów zagrożonych. – Red List of threatened lichens at regional levels. *Monogr. Bot.* 91: 51–62.
- CIEŚLIŃSKI S. 2004. *Caloplaca lobulata* (Flörke) Hellb. W: U. BIELCZYK, S. CIEŚLIŃSKI, W. FAŁTYNOWICZ (red.), Atlas of geographical distribution of lichens in Poland., 4. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, s. 17–21.
- CIEŚLIŃSKI S. 2004. Zanikanie *Cladonia stellaris* (Opiz)

Pouzar & Vězda w borze sosnowym *Cladonio-Pinetum* na Wyżynie Kielecko-Sandomierskiej. – Disappearing of *Cladonia stellaris* (Opiz) Pouzar & Vězda in pine forest community (*Cladonio-Pinetum*) in Kielecko-Sandomierska Upland. *Chrońmy Przyr. Ojczystą* **60**(5): 41–50.

LUBEK A., CIEŚLIŃSKI S. 2004. Distribution of lichens and lichenicolous fungi in the Świętokrzyski National Park. *Acta Mycol.* **39**(2): 173–252.

MOTIEJŪNAITĖ J., CZYZEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S. 2004. Lichens – indicators of old-growth forests in biocentres of Lithuania and North-East Poland. *Bot. Lithuanica* **10**(1): 59–74.

CIEŚLIŃSKI S. 2005. The Krzemionki Opatowskie Reserve: a refuge of lichen in Central Poland. *Nature Conservation* **62**: 13–25.

CYZEWSKA K., MOTIEJŪNAITĖ J., CIEŚLIŃSKI S. 2005. New and noteworthy species of lichens and allied fungi from North-Eastern Poland. *Acta Mycol.* **40**(2): 277–291.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K. 2006. Changes in the lichen biota of the 'Skałka Piekło pod Nieklaniem' Nature Reserve and its surroundings (Central Poland) during the past 100 years. W: A. LACKOVIČOVÁ, A. GUTTOVÁ, A. LISICKÁ, P. LIZOŇ (red.), Central European lichens. Diversity and threat. Mycotaxon Ltd., Ithaca, s. 259–269.

CIEŚLIŃSKI S., CZYZEWSKA K., FABISZEWSKI J. 2006. Red list of the lichens in Poland. W: Z. MIREK, K. ZARZYCKI, W. WOJEWODA, Z. SZELĄG (red.), Red list of plants and fungi in Poland. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, s. 71–89.

CIEŚLIŃSKI S. 2007. Stan bioty porostów w wybranych rezerwach Puszczy Kozienickiej. – Preservation state of lichen biota in chosen reserves of Kozienicka old-growth Forest. *Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody* **26**(3): 3–21.

CIEŚLIŃSKI S. 2008. Materiały do bioty porostów Puszczy Kozienickiej (Polska Środkowa). – The materials for the lichen biota of Kozienicka Forest (Central Poland). *Fragm. Florist. Geobot. Polonica* **15**(2): 277–288.

CIEŚLIŃSKI S. 2009. Porosty. W: C. OKOŁOW, M. KARAŚ, A. BOLBOT (red.), Białowiecki Park Narodowy, Poznań – zrozumieć – zachować. Białowiecki Park Narodowy, Białowieża, s. 73–86.

CIEŚLIŃSKI S. 2009. Znaczenie ochrony rezerwatowej dla zachowania bioty porostów (Ascomycota lichenisati) na przykładzie Puszczy Kozienickiej. – The role of nature reserves in conservation of the lichen biota (Ascomycota lichenisati) – the case of Kozienicka Forest. *Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody* **28**(1): 3–35.

CIEŚLIŃSKI S. 2010. Wykaz gatunków porostów (zlichenizowanych grzybów) Puszczy Białowieckiej (NE Polska). *Parki Narodowe i Rezerwy Przyrody* **29**(2): 3–39.

PRO MEMORIA

235-lecie urodzin Jana Fryderyka Wolfganga (17 VI 1775 – 17 V 1859), farmaceuty, botanika, ur. w Łazowie na Podolu, zm. w Połuknie k. Wilna, profesora farmacji Uniwersytetu Wileńskiego, badacza flory Litwy, zwłaszcza wodnych roślin naczyniowych, propagatora badań flor wśród farmaceutów (zob. *Wiadom. Bot.* **39**(1/2):124 (1995).

125-lecie urodzin Dezyderego Szymkiewicza

(1 VI 1885 – 15 V 1948), ekologa, geografa roślin, ur. w Wilkii na Kowieńszczyźnie, zm. w Krakowie, profesora Politechniki Lwowskiej oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie współorganizował Wydział Leśny, pioniera matematycznych metod

w botanice, twórcy pojęcia tzw. współczynnika pokrewieństwa rodzajowego roślin stosowanego później w fitogeografii, autora jednego z pierwszych podręczników ekologii roślin (1932) (zob. *Wiadom. Bot.* **42**(2): 64 (1998).

75-lecie urodzin Lidii Zaboklickiej-Dąbrowskiej (30 V 1935 – 24 XI 1986)

florystki, fitosocjologa, ur. w Sandomierzu, zm. w Krakowie, doktora Akademii Rolniczej w Krakowie, starszego wykładowcy Katedry Uprawy Łąk i Pastwisk; autorki prac dotyczących sukcesji górskich

zbiorowisk łąkowo-pastwiskowych pod wpływem współczesnych zmian czynników siedliskowych i zabiegów agrotechnicznych, a także zmian składu florystycznego trawników Plant Krakowskich w zależności od warunków siedliskowych i terminu wysiewu traw.

150-lecie śmierci Michała Szuberta (18 IV 1787 – 5 V 1860), botanika, ur. w Ząbkach k. Warszawy, zm. w Płocku, organizatora

w 1818 r. i dyrektora Ogrodu Botanicznego Królewskiego Uniwersytetu Warszawskiego, autora pierwszych polskich prac z anatomii roślin, m.in. *Rozprawy o składzie wewnętrznym roślin* (1823) (zob. *Wiadom. Bot.* 44(1/2): 62 (2000).

15-lecie śmierci Antoniny Leńkowej
(6 I 1917 – 21 IV 1995), wybitnej popularyzatorce biologii i ochrony

przyrody, ur. we Lwowie, zm. w Krakowie, doktora UJ w zakresie zoologii, długoletniego adiunkta Zakładu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, współpracowniczkę prof. Władysława Szafera, autorki kilkuset artykułów popularnonaukowych i wielu książek, m.in. sławnej *Oskalpowanej Ziemi* (1961) – wznawianej i przełożonej na obce języki, a także *Zaczęło się od Świętego Gaju* (cz. I, 1981), *Aby świat nie stał się pustynią* (Cz. II, 1981), *Trudna droga do arki Noego* (1985), *Pod znakiem Pandy* (1985); ostatnią książkę poświęciła swojemu mistrzowi – *Profesor Władysław Szafer. Anegdoty, fakty, wspomnienia* (1992).

Alicja ZEMANEK

LEKSYKON BOTANIKÓW POLSKICH
DICTIONARY OF POLISH BOTANISTS

74. JANUSZ STANISŁAW NOWAK

1. DATA I MIEJSCE URODZENIA I ŚMIERCI. Ur. 17 VI 1930 Chrzanów, zm. 24 XII 2004 Kraków.

2. RODZINA. Ojciec – Dionizy (zm. 1962), inżynier mechanik w Fabryce Lokomotyw (Fablok, po wojnie nazwanej im. F. Dzierżyńskiego) w Chrzanowie; matka – Zofia z domu Kubala (zm. 1984); brat – Jacek, inżynier, pracował

w Fabloku; I żona – Irena z domu Skałka [zm. 1998] (ślub I IX 1956) – małżeństwo bezdzietne, unieważnione; II żona – Barbara Morawska (posługuje się nazwiskiem Morawska-Nowak), mgr biologii, dokumentalista dyplomowany, kierownik biblioteki w Instytucie Farmakologii PAN w Krakowie, potem kierownik Działu Wydawnictw tamże (ślub cywilny 25 IV 1964, USC pl. Wszystkich Świętych, Kraków; ślub kościelny 28 IV 1968, kościół św. Anny, Kraków); dzieci: Marcin, dr medycyny, specjalista II stopnia z chirurgii, adiunkt w III klinice Chirurgii Collegium Medicum UJ; Katarzyna Granda, absolwentka malarstwa na ASP w Krakowie; Zofia, grafik komputerowy, projektantka reklam; Anna Puzio, aktualnie na urlopie wychowawczym.

3. WYKSZTAŁCENIE. 1937/1938–1943/1944 – szkoła powszechna w Chrzanowie, 1945–1949/1950 – Państwowe Gimnazjum i Liceum im. Stanisława Staszica w Chrzanowie, 1950 – matura typu humanistycznego tamże. 1952/1953–1956/1957 – studia wyższe magisterskie na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego.

4. STOPNIE NAUKOWE I DANE BIBLIOGRAFICZNE ROZPRAW. 25 II 1957 – dyplom mgr biologii na podstawie rozprawy „Porosty południowego okręgu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej” [praca niepublikowana, wykonana pod kierunkiem prof. Bronisława Szafrana (UJ)]. 20 VI 1962 – publiczna obrona pracy doktorskiej i nadanie stopnia naukowego doktora nauk biologicznych przez Radę Naukową Instytutu Botaniki Polskiej Akademii Nauk w Krakowie na podstawie rozprawy pt. „Naskalne zespoły porostów Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej” [opublikowanej pt. Naskalne zespoły porostów Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Saxicolous associations of the lichens of Cracow-Częstochowa Upland. *Fragmenta Floristica et Geobotanica* 1960 6(3): 323–392], promotor: prof. Józef Motyka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie); 29 X 1962 – zatwierdzenie doktoratu przez Wydział Nauk Biologicznych PAN. 7 V 1973 – kolokwium habilitacyjne i nadanie przez Radę Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego stopnia naukowego